

Kabuki - Japonské tradiční divadlo

Anna Šuhajová

Bakalářská práce
2008

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ústav produktového designu

akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Anna ŠUHAJOVÁ**
Studijní program: **B 8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design – Design oděvů**

Téma práce: **Kabuki (japonské tradiční divadlo)**

Zásady pro vypracování:

Výtvarné zpracování a realizace vybraných finálních návrhů, cca 6 ks modelů.

Technická a teoretická příprava projektu, sběr potřebných informací a vyhotovení práce dle zadaných parametrů.

Celou práci také odevzdat na cd rom v elektronické podobě.

Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací, vlastní závěry.

Rozsah práce:

Výtvarné řešení designu oděvu ve variantách, finální řešení, výběr materiálu,

střihové řešení, realizace vybraných oděvů, výtvarná dokumentace.

10 stran textu na téma teoretické části, cca 20 stran přípravné skicy

a fotodokumentace, vše formát A4. Odevzdejte ve 3 stejnopisech, minimálně 1 kus v pevné vazbě.

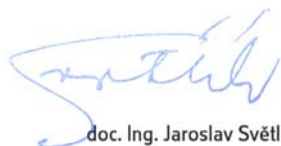
Rozsah práce: viz Zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz Zásady pro vypracování
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Japonsko: Dejiny odievania, Vlasta Winkelhoferová
Japonsko, Taschen
Dr. J. Jánoš - 99 zaujímavostí z Japonska

Vedoucí bakalářské práce: ak. mal. Šárka Šišková
Ústav produktového designu
Datum zadání bakalářské práce: 7. ledna 2008
Termín odevzdání bakalářské práce: 9. května 2008

Ve Zlíně dne 28. února 2008

doc. Ing. Jaroslav Světlík, Ph.D.
děkan

ak. mal. Šárka Šišková
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Moja bakalárska práca je dokumentáciou môjho postupu pri tvorbe kolekcie. Dokumentuje ako som uchopila svoju tému Kabuki, z ktorej vytváram vlastnú odevnú kolekciu, s filozofiou orientu a prvkami japonského tradičného divadla Kabuki. Chcem Vás uviesť do problematiky a vysvetliť čo je Kabuki a čo pre mňa predstavuje a následne opísať ako sa téma odrazila v mojej tvorbe. Pričom celú tému posúvam do mojej umeleckej predstavy, bližšej k európskemu vnímaniu módy. Prechádzam od inšpirácie, cez prípravné práce, k finálnemu zhotoveniu kolekcie a následnej módnej fotografii. Kolekcia pozostáva zo šiestich modelov a je rozdelená na dva celky.

Klíčová slova: Kabuki, herec, divadlo, odevný design, Satoshi Saikusa, fotografia

ABSTRACT

My bachelor work describes my steps in creating the collection. This document shows my personal view of the theme Kabuki with oriental influences and elements of the Japanese traditional theatre. I want to explain what Kabuki is and why Kabuki is so important for me and then I am describing how these theme influences me in my work. I modify this theme in my own way close to the European point of view. I am explaining all the working process: inspirations, preparation, realization and photodocumentary of the work. The whole collection contains six models.

Keywords: Kabuki, actor, theatre, fashion design, Satoshi Saikusa, photography

Prehlasujem, že celú som prácu vypracovala sama bez žiadnej cudzej pomoci a všetko je mojím vlastným dielom.

V Zlíne dňa 6.mája 2008

Anna Šuhajová

Moje poďakovanie patrí predovšetkým Mgr.art Larise Gombárovej, ktorá vo mne prebudi-
la lásku k odevu a designu, Mgr.art Šárke Šiskovej, ktorá ďalej vedie moje kroky
k vytúženému cieľu a samozrejme mojim rodičom, ktorý tu sú, aj keď všetci odchádzajú a
obetavo a s láskou mi pomáhajú bez toho, aby za to niečo čakali.

Ďakujem.

Motto

„NERADA SA PRISPÔSOBUJEM TOMU ČO JE TERAZ“

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 AVANGARDNÉ DIVADLO KABUKI	10
1.1 ŽENY Z DIVADLA ÚPLNE VYMIZLY	11
1.2 KDE UTRÁCAŤ PENIAZE	12
1.3 INTROVERTNÉ NÓ	13
1.4 MŔTVOLNÉ BIELE LÍČENIE HERCOV	13
1.5 NEPREHLIADNUTEĽNÉ KOSTÝMI.....	14
2 DVADELNÝ KOSTÝM AKO INŠPIRÁCIA	15
2.1 FOTOGRAF SATOSHI SAIKUSA	16
2.2 BANDÁŽ	18
II PRAKTICKÁ ČÁST	20
3 REALIZÁCIA KOLEKCIE	21
3.1 PRÍPRAVNÉ PRÁCE, MÓDNA KRESBA	21
3.2 I. PRVÁ ČASŤ KOLEKCIE	24
3.2.1 1. model: Biely top a nohavice s predĺženými vreckami	24
3.2.2 2. model: Čierne úpletové šaty s dlhými rukávmi.....	25
3.2.3 3.model: Biela saténová tunika	26
3.3 II. DRUHÁ ČASŤ KOLEKCIE	27
3.3.1 4. model: Červené šaty z bavlny a saténu	27
3.3.2 5.model: Pruhované sako s voľnými bielymi šatami	28
3.3.3 6.model: Bandážové nohavice a voľná červená tunika.....	30
3.4 MÓDNA FOTOGRAFIA	31
ZÁVĚR	38
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	39
SEZNAM OBRÁZKŮ	40

ÚVOD

Najradšej mám témy, ktoré ma niečim špecifickým zaujmú . Ak mi je téma blízka a teda mám k nej vzťah, baví ma sa do nej zahĺbiť, premýšľať o nej a vysnívať si vlastný svet, v ktorom tie moje odevy môžu fungovať. Japonsko je téma, ktorá sa so mnou podvedome ťahá už dlhšiu dobu a podvedome a nechtiac sa odráža v mojej tvorbe. Akoby by boli odevy pod japonským vplyvom. Pripomínajú ho svojou siluetou či tvarovou čistotou a pre tento dôvod som si zvolila tému z japonskej kultúry. Ako som študovala umenie v Japonsku najviac ma zaujalo divadlo, a predovšetkým to ľudové. Od začiatku mojej tvorby ma láka scénický odev, v ktorom si môžem dovoliť oveľa viac ako v odevu určenom na bežné nosenie. A prečo práve Kabuki? Zachováva si tradíciu a pritom patrí k tomu avantgardnejšiemu javiskovému umeniu. Baví ma jeho štylizácia a úžasné nákladné kostými. Hudba, spev, výtvarno sú rovnako silnou zložkou predstavenia a mne veľmi blízke. Flétna a bubienky vo mne vyvolávajú príjemné emócie a vracajú ma niekam, kde som akoby už predtým bola.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 AVANGARDNÉ DIVADLO KABUKI

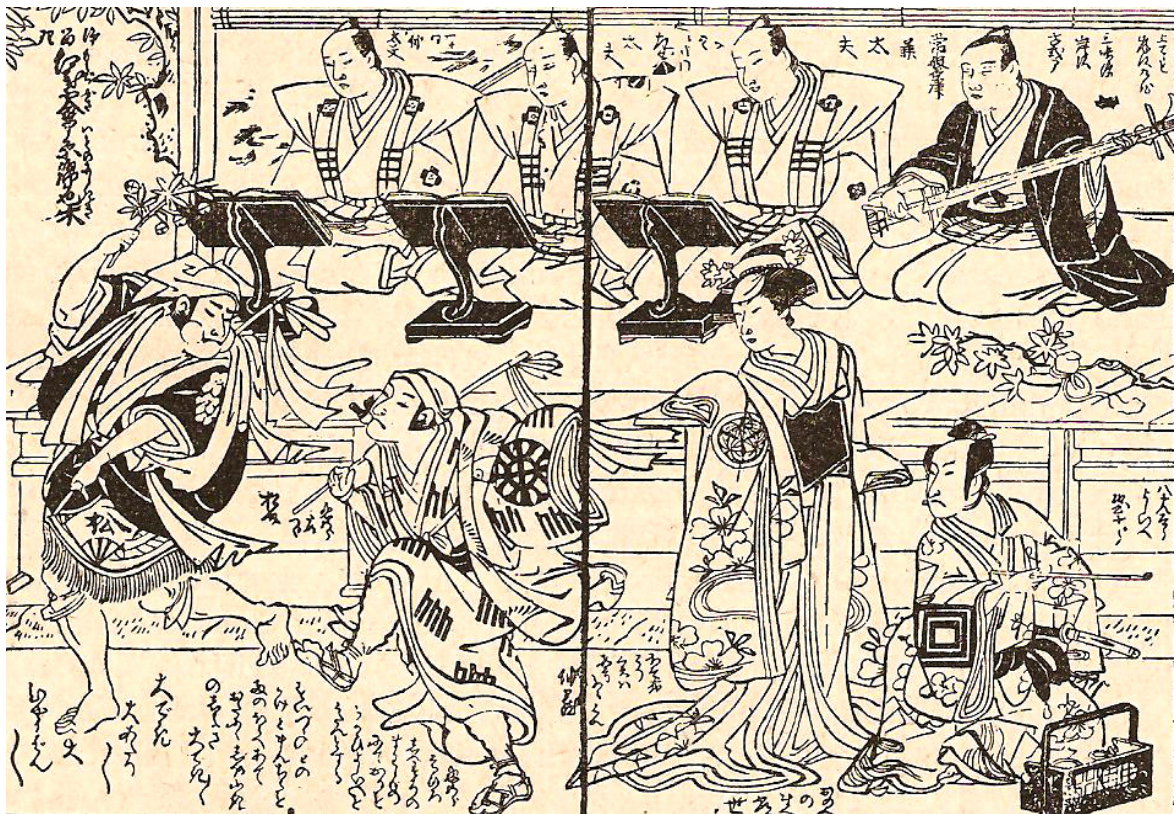
Je čarovné si pozrieť predstavenie japonského ľudového divadla Kabuki. Predovšetkým v dnešnej dobe, keď sú všetky herecké role obsadené mužskými hercami, čo sa úplne líši od počiatkov, tohto vo voľnejšom preklade znamenajúceho avangardného divadla. Kabuki pochádza zo slova „kabuku“, čo znamená niečo neobvyklé a neobyčajné, zvláštny tvar, zvláštny odev či mimoriadny vzhľad a chovanie.

Obr.1 Herec Kabuki, ktorý okrem zvládnutia hereckého umenia, musí byť i skvelý tanečník a spevák.

1.1 Ženy z divadla úplne vymizly

Podnet k jeho vzniku dala žena, čo je paradoxné, pretože dnes je to čisto mužské divadlo. Bola to chrámová tanečnica Izumo no Okumi, ktorá svojim extravagantným tancom získavala v chráme peniaze na jeho opravu. Kabuki vzniklo v 17. storočí. Pôvodná podoba ženského divadla sa ale podstatne líši od súčasnej. Dnešná podoba tohto javištného umenia pochádza z druhej polovice 18. storočia a ženy z divadla úplne vymizli a to už v druhej polovici 17. storočia. Hlavným dôvodom bol zákaz vládnuceho rodu Tokugawov, ktorý zakázal verejne vystupovať ženám na javišti a tento zákaz trval až do začiatku 20. storočia. Domnievali sa, že ženy svojim vystupovaním môžu mať zlý vplyv na morálku ľudu. Japonci si tak zvykli a obľúbili mužských hercov hrajúcich ženy, že pokusy o návrat žien na pódium boli takmer neúspešné.

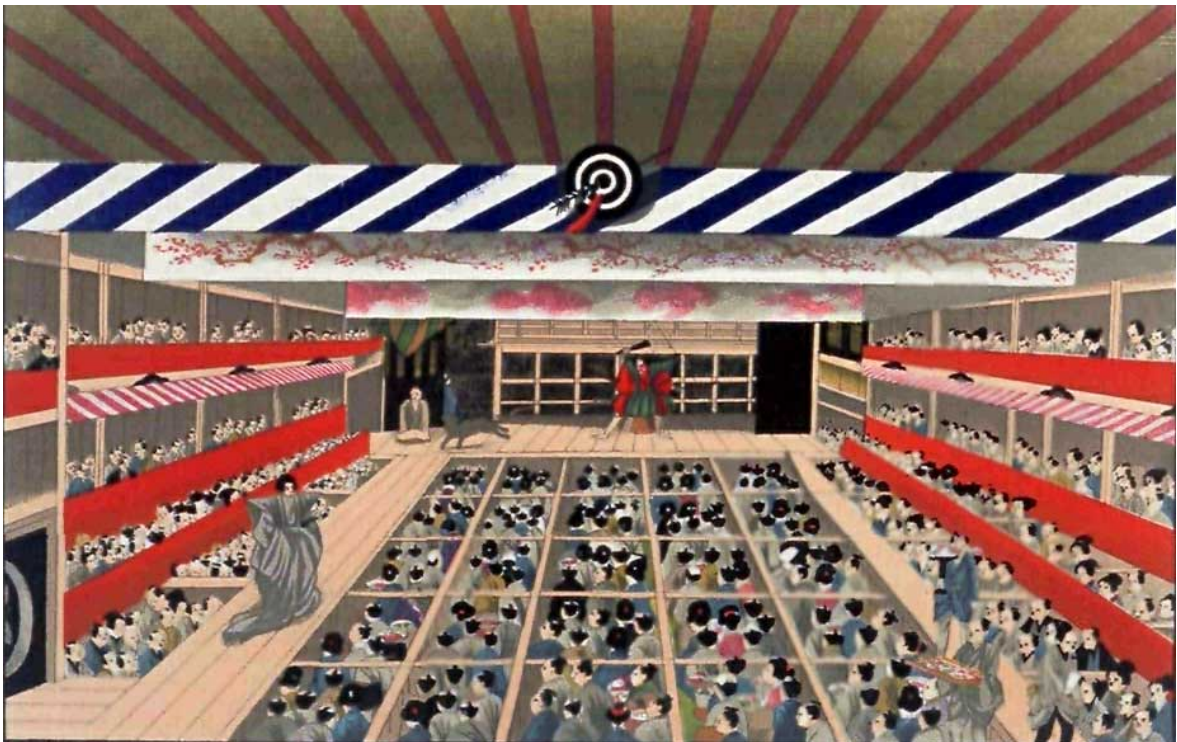
Obr.2 Predstavenie Kabuki

Zaujímavá je prísna výchova týchto hercov. Od útleho detstva ich obliekajú do ženských šiat, vychovávajú ich v ženskej spoločnosti, aby si čo najviac osvojili ženské chova-

nie. Povolanie herca sa predáva z pokolenia na pokolenie, teda z otca na syna. Herec Kabuki nie je len hercom, ale aj spevákom a predovšetkým výborným tanečníkom. Na dosiahnutie čo najväčšieho efektu je dokonca štylizovaná aj reč herca i prehnaná mimika. Herec hovorí neprirodzeným hlasom, akoby z polovice spieval a z polovice recitoval. Hrá za doprovodu hudby šamisenu, bubienkov a flétny. Pocity, nálady sa prejavujú symbolickým pohybom a tancom a na pochopenie deja je potrebné vedieť, čo ktorý pohyb znamená. Napríklad: tri kroky vpred, sú akoby prešiel niekoľko míľ a plač sa vyjadruje iba zdvihnutím rúk k tvári. Jedna borovica v pozadí predstavuje celý les atd. Preto je pre nás Európanov ťažšie pochopiť ho.

1.2 Kde utrácať peniaze

Obr.3 Divadelné javisko

Kabuki vzniklo v radách mešťanov, ktorý boli väčšinou obchodníci a mali značný majetok, ktorý nemali kde utrácať. A preto si vymysleli to to takzvané ľudové divadlo, kde mohli utrácať svoje peniaze a zabávať sa. Bolo zábavou širokých vrstiev ľudu. Veľkými

odporcami boli predovšetkým samuraji, ktorí boli vtedy vládnuou triedou. Preto mali aj vstup do tohto divadla zakázaný a dokonca v mnohých hrách Kabuki sú zosmiešňovaný.

Kabuki vzniklo vo významnom období Genroku (1688-1703) v čase, keď vznikla škola „ukijoe“- umenie prchavého života. Vtedy vznikli aj drevority mojich obľúbených umelcov ako je Hokusai, Utamaro a Ando Hiroshige. Oficiálne umenie Genroku pokračovalo v tradícii starých foriem, ale za to ľudové umenie sa vyznačovalo duchom voľnosti a nespútaného tvorivého výrazu.

1.3 Introvertné nó

Kabuki vzišlo z najstaršieho japonského divadelného umenia nó. Rovnako je to syntetické umenie, v ktorom sa spája tanec s hudbou a s hovorovým slovom. Nó je v porovnaní s extravagantným kabuki a jeho živým vystupovaním hercov, pomerne introvertné. Predstavenie nó bežne trvá aj sedem hodín. Veľakrát vyzerá akoby v ňom hrali sochy s maskami na tvárach, pretože nemá dej. Vyjadruje iba pocity a emócie.

1.4 Mŕtvolné biele líčenie hercov

Fascinujúce je mŕtvolné biele líčenie hercov s komplikovanými predpísanými červenými dekoráciami namaľovanými súmerne na celej tvári. Niekedy ich mávajú dokonca zveličené hrubými vrstvami vaty. Farby líčenia majú symbolický význam. Biela znamená zradu a krutosť a červená krvilačnosť.

Obr.4 Líčenie hercov Kabuki

1.5 Neprehliadnutel'né kostými

Kostými hýria všetkými možnými farbami, možno práve preto, že pri tvorbe kostýmu japonci venujú niekedy až 80 percent výberu materiálu. Kontrastom sú naopak čisté, rokmi nemenné strihy. Divadlo Kabuki, dodnes žijúce tradičné javiskové umenie sa postaralo, aby aj kostýmom vnieslo nádych sviatočnosti a unikátnosti. Obsahujú silnú dekoratívnu zložku. K štylizovanému efektu dopomáhajú okrem líčenia i masky. Kostými sú neprehliadnutel'né pre ich veľké vystužené plochy, poňaté až geometricky. To to predstavenie je úžasná niekoľko hodinová česky povedané „podívaná“. Určite uvidíte aj skupinu hudobníkov hrajúcich na tradičných nástrojoch a bubienkoch s dramatickou atmosférou a minimalisticky riešeným interiérom. Kostými sú z drahých látok a tým pádom veľmi nákladné. Nechýbajú na nich ani pracné výšivky. Už pred druhou svetovou vojnou stály v prepočte 20-30 000 korún.

Obr.5 Kostými Kabuki

2 DVADELNÝ KOSTÝM AKO INŠPIRÁCIA

Čistá a výrazná silueta japonského divadelného kostýmu je dodnes inšpiráciou mnohých odvetví umenia. Nosníkom mojej práce je práve silueta a tvar týchto kostýmov, ich spôsob obliekania a vrstvenia, zabaľovania a rafinované spôsoby preväzovania opaskov.

Častým a veľmi zaujímavý prvkom je dezén tvorený štvorcami položenými na koso od najmenšieho po najväčší, umiestnený po stranách odevu vo veľkých plochách. Je to prvok, z ktorého som vychádzala, ale nie v dezéne, používala som ho ako základ pri strihovej konštrukcii odevu. Okrem výraznej špecifickej siluety, používam aj červenú a bielu farbu v kombinácii bielo-modrým prúžkovaným materiálom. Časti strihu, akoby podvedome vychádzajú z tohoto geometrického tvaroslovía. Celou kolekciou prechádza nežná biela a dráždivá červená farba, jemný bielo-modrý prúžok, pritrvrdený čiernym úpletom.

Obr.6 Divadelný kostým zo štvorcami na koso

Neodmysliteľnou súčasťou je líčenie modeliek, akoby nepravidelne pomalovaných bielou farbou. Studené líčenie zateplené červenými odtieňmi v líčkach, na končekoch prs-

tov na rukách i na nohách. Jednou z mojich inšpirácií nie je len samotná tradícia a divadelný prejav, ale aj súčasné spracovanie tejto témy mladými japonskými umelcami.

2.1 Fotograf Satoshi Saikusa

Obr.7 Kabuki beauty - takto pomenoval tieto svoje umelecké fotografie autor Satoshi Saikusa

Súčasný fotograf Satoshi Saikusa túto tému poňal so zaujímavým chladným erotizmom, kde kimono drží na tele len v častiach, kde je odev obmotaný širokým japonským opaskom či tenkým lankom. Celá atmosféra je veľmi zmyselná a nepoburujúca. Krásna na pohľad, hlavne pre jej citlivé spracovanie. Zaujímavý je posun tradičného líčenia do bielych nerovnomerných plôch a červené dekorácie sú zminimalizované len na zvýraznenie ženských pŕs, či končekov prstov. Napätie tiel a rúk modeliek priamo z fotiek sála. Satoshi Saikusa sídli v Paríži a jeho klientelu plnia samé známe časopisy ako sú i-D, Flair, Talian-sky, Ruský, či Nemecký Vogue, Harper's Bazar, The New Your Times Magazine. Ďalšími

klientmi, ktorý využili jeho talent v reklame sú napríklad značky ako Swarovski, Bergdorf Goodman, Jill Stuart, Lanvin, Estee Lauder.

Obr.8 Kabuki beauty

2.2 Bandáž

Ďalší prvok, ktorý ma v japonskom odievaní veľmi baví je bandáž, teda obtáčanie pásov látky okolo tela miesto zapínania používaného u nás. Preto ju využívam aj v mojej kolekcii. Väčšinou sa objavuje v rôzne širokých pásoch previazaných v páse. No potom sa posúva obmotávanie na ramená a sťahuje odev rozšírený v týchto partiách. Nakoniec obtáča i celé ramená či dokonca zabandážuje i celé nohy. Môže pripomínať mumifikáciu, ale rozdiel je v tom, že berie ohľad na funkciu, takže obtáča každú nohu zvlášť, dokonca v rôznych dĺžkach a nositeľ ich môže pohodlne nosiť bez cupitavej chôdze Japoncov.

Obr.9 Odev vzniknutý obmotávaním

Obr.10 Obmotávanie na ramenách

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 REALIZÁCIA KOLEKČIE

3.1 Prípravné práce, módna kresba

Samotnej realizácii predchádza módna kresba. Na papieri si ujasňujem všetky veci, čo sa týkajú strihového riešenia, tvaru a farebnosti materiálov. Moje najobľúbenejšie techniky sú akvarel a koláž, ktorú v kresbe používam a medzi sebou kombinujem. Hotové návrhy sú už výsledkom nahromadených informácií a usporiadaním myšlienok.

Obr.č.11 Počiatočné odevné návrhy

Na obrázkoch sú prvé odevné návrhy, ktoré som ďalej ešte rozvádzala. Keďže ma čakala autorská prehliadka a chcela som prepojiť minulú kolekciu s touto novou, vrátila som sa ku modro-bielej farebnosti kolekcie Diagnóza: Chanel! a červenú som zatiaľ ešte nepoužívala. Po prezentácii v klube Ministry of fun som sa vrátila k pôvodnej myšlienke a zapojila som do kolekcie i krvavo-červenú farebnosť, ktorá pridala na dramatickosti kolekcie.

Obr.č.12 Top z technického materiálu

Potom sa vyberám do obchodov hľadať niečo podobné mojej predstave. Pri niektorých materiáloch je to úplne naopak. Niekedy ma inšpiruje samotný materiál a prispôbujem jemu módnú kresbu. V tejto kolekcií som vymyslela modely, na ktoré potrebujem materiály, ktoré dokážu držať tvar a vyznačujú sa značnou pevnosťou. Ale veľakrát nestačí na dosiahnutie výsledného tvaru, aby bola látka len pevná, a preto ju vystužujem podliepaním vlizelínom a podkladám vatelín. Jeden biely topík som ušila len z technického, materiálu výhody sú, že nádherne drží tvar bez akejkoľvek výstuže alebo kostíc, no naopak nedoporučovala by som ho prať. Ďalšou nevýhodou je, že nie je tkaný. Vlákna sú iba prešívané a môže sa stať, že časom nite povolajú a prestane jednoducho držať pokope. Preto som z tohoto materiálu urobila len jeden topík na efekt a ďalšie modely sú už z klasickej metráže a len vystužované týmto materiálom, aby som dosiahla rovnaký efekt.

Obr.č.13 Kolážové odevné návrhy

Veľmi dobre sa mi pracuje z bavlnenou pruhovanou látkou, ktorú mam v dvoch prevedeniach s tenkým a širokým bielo-modrým prúžkom. Má podobné vlastnosti ako riflovi-
na a pritom nepôsobí tak tvrdo.

Po voľbe materiálov, začínam so strihovou konštrukciou. Vychádzam z nákresov a návrhov. Niekedy dorábam časti odevu bez nákresov, ktoré vyplývajú z celku. Väčšinou dokončím jeden úplne až do konca, až potom začínam ďalší, čo niekedy vnímam ako ne-
výhodu. Zo začiatku som začala jemnejšou farebnosťou a jemnejšie tvarovanými siluetami, no v druhej polovici som trochu pritvrdila a dala som im väčší výraz scénickosti Kabuki a myslím si, že divadelnosť podporila aj výrazná červeno-krvavá farba materiálu. V nasledujúcich riadkoch sa rozpisujem o každom modeli zvlášť, trochu aj z tej technolo-
gickej stránky.

V prvej polke prevláda jemnejšia farebnosť. Použila som bielu saténovú látku s florálnym dezénom, technický materiál skombinovaný s prírodným materiálom, s bielo-modrým jemným prúžkom a čiernym úpletom. Každá časť obsahuje 3 modely.

3.2 I. Prvá časť kolekcie

3.2.1 1. model: Biely top a nohavice s predĺženými vreckami

Obr.č.14 Módna prehliadka na reprezentačnom plese UTB

Sošne poňatý top vychádzajúci zo strihu kimona je zhotovený z technického materiálu, ktorý umožňuje, aby boli rukávy v priestore bez vystuženia materiálu. Má krátke nabrané rukávy po lakte, za to som im pridala na objeme a veľkolepom tvare. Predný kraj je zapravený širokým lemom, ktorý je zakončený do jemných špičiek. Je bez pásových a prsných vybraní a so všitou slzou v rukávoch na podporenie tvaru. Zapínanie na tope je vyriešené previazaním pásu materiálu v páse, ušitého z prúžkovaného materiálu a bielych

stužiek. Rovnaký prúžkovaný materiál je použitý na nohaviciach. V mieste kolena na prednom diele a v mieste pod sedom na zadných častiach dielov nohavíc, sú nabité dierky. Slúžia ako spájací materiál medzi nohavicou a predimenzovanými vreckami siahajúcimi až pod kolená. Smerom k dolnému kraju sa nohavice zužujú. Tým, že som spojila vačkovinu s nohavicovými dielmi len v spomínaných miestach, odev sa pri chôdzi rôzne ohýba a vytvára zaujímavé tvary zvyrazňujúce kolená.

3.2.2 2. model: Čierne úpletové šaty s dlhými rukávmi

Obr.č.15 Ples UTB

Čierne úpletové šaty, majú rovnako dominantné rukávy, ktoré sú predĺžené o polovicu a pri vysúkaní rukávu na pôvodné miesto sa dosiahne cielený tvar rukávu a zvýraznenie jeho objemu. Rovnako sa opakuje aj prvok slzy všitej do rukáva. Je zhotovená z bielo-modrého prúžkovaného materiálu a je vystužená technickým materiálom. Aby tvar nezanihol, je zvýraznený olemovaným bielym saténovým prúžkom (slza je všívaná v rukávoch každého modelu v prvej polke kolekcií). Pod prsiami a v páse je odev prestrihnutý a vyú-

žený a naopak od pásu je odev v bokoch nariasený. Zriasanie je v dolnom kraji šiat všité do širokého lemu. Prijemne púta pozornosť na ženské krivky. Vyúžený pás celý efekt ešte podtrhuje. Mini dĺžka šiat odľahčuje veľké rukávy. Šaty sú v páse prepásané opaskom.

3.2.3 3.model: Biela saténová tunika

Obr.č.16 Saténová florálna tunika

Saténová biela tunika má hlboký výstrih olemovaný širokým lemom (z rovnakého materiálu). V mieste pásu má predšité otvory na bokoch a v strede zadného dielu na vtiahnutie dlhého opasku. Ten bol pôvodne z iného materiálu ako je vidieť na obrázku č.15. Tento materiál som ale nakoniec nezapojila do kolekcie. Pás je vo finálnej podobe z prúžkovaného materiálu. Rovnako ako u ostatných modeloch má dominantné rukávy so všívanou slzou na zväčšenie objemu. Strih rukáva vychádza z pôvodného tvaru kimonového rukáva. Od lakt'a je dlhý rukáv zúžený odšitím záhybov do vnútra dielu.

3.3 II. Druhá část kolekcie

Druhá část je prevažne z bieleho a červeného materiálu a kostýmovky s modro-bielym prúžkom, ktorý už nemá tú jemnosť prvej polovice kolekcie. Tieto dominantné materiály sú doplnené červeným úpletom a občasnými bielymi lemami. Zjavný rozdiel a posun druhej časti kolekcie sa prejavuje v siluete. V prvej časti prevláda citlivejšie predimenzovanie rukávov v ich ploche, no v druhej časti sa scénickosť začína už predlžovaním plecnic do ostrých rovných plôch., rukávy sú už pevne vystužené vatelínom, podtrhujúce efekt scény s ostrejšími hranami a s výraznou farebnosťou. Snažila som sa ešte viac priblížiť k scénickému výrazu kostýmov.

3.3.1 4. model: Červené šaty z bavlny a saténu

Obr.č.17 Finálny návrh červených šiat

Prevládajúcim materiálom je červený satén s hrubším vlneným materiálom rovnakého červeného odtieňu. Na tomto odeve sa mieša niekoľko rôznych druhov materiálov, ktoré ale vo výsledku spolu vytvárajú ucelený celok. Plecnice sú predĺžené do rukávov. Sú

pevne vystužené vatelínom a olemované dvomi rôznymi lemami v rôznych dĺžkach. Majú navodzovať dojem vrstvenia ďalších vrstiev odevu, ktorý je odstupňovaný skracujúcou sa dĺžkou. Na lemy som použila jemný modro-biely prúžkovaný materiál a biely kvetinový satén. V živôtikovej časti predného dielu je čistá plocha narušená symetrickým odšitím zámikov. Pás je prečlenený širokým pruhom prúžkovanej látky, zapínaný na cvoky, ktoré nie sú z líca vidieť a neodpútavajú pozornosť od čistej siluety. Do pásca som všila sukňovú časť naskladanú do záhybov. Rovnako ako top je osviežená v bokoch saténom, ktorý odev presvetľuje. Zapína sa v ľavom boku na zips. Dolný kraj tvorí červený široký úpletový lem, ktorý odev v dolnom kraji sťahuje, aby dominantou zostali veľké vystužené ramená. Proporcia dolného lemu je rovnaká ako diel živôtiku, ktorý člení stredný predný diel a predný diel s veľkými plochami ramien. Dĺžka odevu siaha nad kolená.

3.3.2 5.model: Pruhované sako s voľnými bielymi šatami

Obr.č.18 Pruhované sako s bielymi šatami

Sako vychádza z jednoduchého strihu, ktorého základ tvoria obdĺžniky. Proporcia živôtiku je rovnaká ako sukňová časť a dĺžka rukávov. Živôtik je prečlenený pozdĺžne a do švu má všitý trojuholníkový diel s ozdobným bielym saténovým lemom, naštepovaným v kraji dielu. Smerom k pleciciam sa diel rozširuje. Na vystupňovanie hranatého trojuholníkového efektu sú rukávy rovnako zostrihnuté do trojuholníkového tvaru. Kabát je podšíť kontrastnou červenou podšívkou. Má široký výstrih až po pás a je bez golieru i lemu. Výstrih je predšíť podsádkou. V sukňovej časti sa odev spája v páse a prekryto sa zapína na cvoky. V bočných švoch sú všité pásy, ktoré prekryvajú toto zapínanie. V bočných švoch sú tiež umiestnené priestorné vrecká, ktoré nie sú z líca vidieť.

Obr.č.19 Biele šaty s uvoľnenou siluetou

Kabát dopĺňajú biele šaty. Vo výstrihu nahrádzajú svojim lemom golier kabátu. V dolnej časti presahujú kabát o 10cm. Šaty sú rovnako členené na živôtikovú časť a sukňovú a sú i z rozdielnych materiálov. Živôtik má evokovať košeľu a preto je z bielej bavlnenej košeľoviny. No v uvoľnenejšej línii. Výstrih po pás je olemovaný širokou légou. V celej kolekcii sa vyhýbam vybraniam a rovnako je to i pre tejto košeli. Diely sú z dvoch

trojuholníkov a zadný diel je rovnako členený ako kabát. Členenie je zvýraznené širokými výpustkami z pružkovanej látky. Košeľovú časť som vriasila do pásu čieš z pruhovanej látky. Do pásu je všitá i sukňová časť z hustejšieho polyesteru, ktorý si drží svoju siluetu. V prednom i v zadnom diely má tri veľké záhyby, typické pre mužský divadelný odev. Zapínanie je v ľavom boku na zips a v páse na patentky. Dolný kraj nie je preštepovaný, ale v mieste záhybov sú nabité dierky, ktoré spájajú švíkovú záložku s dielom. Ponechávajú odevu voľnejšiu siluetu a hravosť. V tomto odeve som vychádzala z mužského kostýmu, a preto si model ponecháva maskulínny vzhľad.

3.3.3 6.model: Bandážové nohavice a voľná červená tunika

Obr.č.20 Biele nohavice vzniknuté bandážou

Dominantou posledného modelu sú nohavice, ktoré vznikli netradičným spôsobom, a to priamou bandážou predšitého pruhu látky na telo. Na fotke je vidieť ešte rozobrený model a postup ako vzniká. Na nohavicový základ som prišila pruhy látky v mieste bočného a krokového švu. Na tieto pruhy potom prišívam obmotávanú látku. Vďaka tomuto spoju má látka slobodu v pohybe, môže sa hýbať, krčiť a otvárať sa a tým fungovať na postave. Dĺžka nohavíc siaha nad členky a majú asimetrický tvar.

Nohavice sú doplnené červenou tunikou z bavlny a úpletu. A-silueta tuniky vznikla otočením trojuholníkovej siluety kostýmov. Stred predného a zadného dielu je ozdobený dvojitémi záhybmi do pásu. Kontrastne pôsobia úzke úpletové dlhé rukávy. V zadnom diele v priekrčníku v je umiestnený zips zakrývaný záhybmi. Voľná silueta sa môže preväzovať v páse opaskom, čím vytvára na tope záhyby.

3.4 Módna fotografia

Chcem sa trochu venovať aj módnej fotografii, ktorá zohráva veľkú úlohu v prezentácii modelov a dodáva celkový image odevu. Pri fotografii hľadám fotografa, ktorý má trochu kreatívneho ducha a neshodí vo výsledku samotný model. Aj z tohoto dôvodu som modely fotila niekoľkokrát. Na prvý raz som nebola spokojná so zasadením modelu do prostredia, nevhodnou modelkou alebo zle zvoleným make-upom. Veci, ktoré skôr uberali mojej práci ako jej pridávali. Je pravda, že niekedy je menej viac a čistá fotka dá krásne vyniknúť modelu a neodpútava pozornosť. Tiež i táto práca má za sebou nejaký vývoj a pohltí množstvo času. Skvelé je na tomto obore to, že nerobím monotónnu prácu, realizácii predchádzajú kresby, strihy, šitie až po styling pri fotení.

Fotograf Daniel Vojtech úžasne nafotil môj model, ktorý vznikol aranžovaním priamo na telo. Bola to zaujímavá spolupráca 4 ľudí: modelky, fotografa, jeho asistenta, ktorý sa staral o svetlá a všetko okolo a ja som robila vizáž a ten odev. Zaujímavé bolo na tom, že odev vznikol priamo na mieste fotenia aranžovaním priamo na telo. Fotograf mal vymyslenú predstavu lietajúcich šiat a požiadal ma o pomoc pri realizovaní jeho nápadu. Vyžila som túto príležitosť a naaranžovala som na modelku odev, ktorý vychádza z filozofie Kabuki a farebnosti, ktorú v kolekcii používam. Tento model vznikol z látok, z ktorých som neskôr ušila túto kolekciu. Proces fotenia bol neustále vyhadzovanie látok do vzduchu, kým sa podarilo odfoť, zaujímavý tvar látok vo vzduchu.

Obr.č.21 Aranžovaný odev na tému Kabuki

Obr.č.22 Aranžovaný odev

Na nasledujúcich stranách sú fotografie mojej kolekcie odfotené Jířim Popom, ktorý sa nakoniec najviac priblížil mojej predstave nafotenia modelov. Jíři mi nafotil čisté interiérové fotočky, aké som si predstavovala ako vhodné na prezentáciu modelov v tejto bakalárskej práci. Dala som ich do poradia v akom modely vznikli.

Obr.č.23 Top z technického materiálu a nohavice s vreckami pod kolená

Obr.č.24 Biely topík z technického materiálu

Zvolila som studený strieborný make-up s modrozeleným rúžom a účes, ktorý vychádza z účesu hercov Kabuki. Je doplnený ihlicami typickými skôr pre Gejšu, aby navodzoval atmosféru japonskej kultúry. Celý model a make-up ladený v studených farbách je kontrastne nasvietený červeným svetlom. Jiří Pop mi nafotil 3 modely. Z časových dôvodov mi nestihol nafotiť celú kolekciu do odovzdávania, ale ďalšie fotočky budú aspoň v portfóliu. Z tohoto dôvodu v tejto práci uvádzam ďalšie modely nafotené inými fotografmi alebo mojou rukou.

Obr.č.25 Pohodlné úpletové šaty

Obr.č.26 Pohodlné úpletové šaty

Obr.č.27 Červené šaty

ZÁVĚR

Snažím sa celú prácu zachytiť konceptuálne a to hlavne s ohľadom na súčasné umenie: či už maľba, módna kresba, fotografia v Japonsku. Vtom všetkom je odkaz ich kultúry a ich vnímania okolitého sveta. I keď sa zdá, že mám tému jasnú a konkrétnu, naopak snažim sa ju poňat len s nádychom a chuťou orientu, vplyvom ich umenia a prenese-
nia do nášho vnímania umenia či módy a hlavne ten môj postoj a moje umelecké chute. Chcem to zachytiť ako vánok letiaci okolo s ľahkosťou a sviežosťou bez zbytočných prí-
kras a detailov, ktoré už v tomto svete funkčnosti sa už dávno kladú pred luxus.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] HILSKÁ, Vlasta. Dějiny a kultura japonského lidu. Praha
- [2] MALÁ, Dagmar. Umění orientu. Praha: ARS, 1948.
- [3] SLABÝ, Z.K.; THOMA, Z., Japonské reflexe. Praha: MARSYAS, 1994. ISBN 80-901275-9-2
- [4] Odehnal, Antonín. Grafické techniky (japonský drěvořez)
www.satoshisaikusa.com

SEZNAM OBRÁZKŮ

1. Herec Kabuki, ktorý okrem zvládnutia hereckého umenia, musí byť i skvelý tanečník a spevák.
2. Predstavenie Kabuki
3. Divadelné javisko
4. Líčenie hercov Kabuki
5. Kostými Kabuki
6. Divadelný kostým zo štvorcami na koso
7. Kabuki beauty - takto pomenoval tieto svoje umelecké fotografie autor Satoshi Saikusa
8. Kabuki beauty
9. Odev vzniknutý obmotávaním
10. Obmotávanie na ramenách
11. Počiatočné odevné návrhy
12. Top z technického materiálu
13. Kolážové odevné návrhy
14. Módná prehliadka na reprezentačnom plese UTB
15. Ples UTB
16. Saténová florálna tunika
17. Finálny návrh červených šiat
18. Pruhované sako s bielymi šatmi
19. Biele šaty s uvoľnenou siluetou
20. Biele nohavice vzniknuté bandážou
21. Aranžovaný odev na tému Kabuki
22. Aranžovaný odev
23. Top z technického materiálu a nohavice s vreckami pod kolená

- 24. Biely topík z technického materiálu
- 25. Pohodlné úpletové šaty
- 26. Pohodlné úpletové šaty
- 27. Červené šaty